NORAKSTS
Lieta Nr.A42908609
SKA-50/2012

S P R I E D U M S

Rīgā 2012.gada 13.jūlijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore L.Slica
senators J.Neimanis
senatore I.Skultāne

piedaloties pieteicēja *J.P.* pārstāvim *A.K.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei *I.M.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.P.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2009.gada 28.jūlija lēmuma Nr.19.1/15311 atcelšanu, sakarā ar Valsts ieņēmumu dienesta kasācijas sūdzību un *J.P.* pretsūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 20.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) amatpersona pēc veiktā audita aprēķināja pieteicējam *J.P.* papildu nomaksai budžetā Ls 21 465,16, no tiem iedzīvotāju ienākuma nodoklis Ls 7907,14, soda nauda Ls 3918,60 un nokavējuma nauda Ls 2249,30, kā arī pievienotās vērtības nodoklis Ls 2717,10, soda nauda Ls 4075,65 un nokavējuma nauda Ls 597,37.

Dienesta Vidzemes reģionālās iestādes direktors atcēla norādīto lēmumu daļā par iedzīvotāju ienākuma nodokļa nokavējuma naudu Ls 3,95 un pievienotās vērtības nodokļa nokavējuma naudu Ls 1,36, pārējā daļā lēmumu atstājot negrozītu.

Dienesta ģenerāldirektors ar 2009.gada 28.jūlija lēmumu Nr.19.1/15411 atstāja negrozītu reģionālās iestādes direktora lēmumu.

[2] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par dienesta 2009.gada 28.jūlija lēmuma atcelšanu.

[3] Administratīvā rajona tiesa ar 2010.gada 4.marta spriedumu pieteikumu apmierināja daļā. Tiesa atcēla dienesta 2009.gada 28.jūlija lēmumu daļā par pievienotās vērtības nodokli Ls 2717,10, soda naudu Ls 1358,55 un nokavējuma naudu Ls 597,37, un atstāja spēkā daļā par iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 7907,14, soda naudu Ls 3918,60 un nokavējuma naudu Ls 2245,35, kā arī pievienotās vērtības nodokļa soda naudu Ls 2717,10.

Spriedums daļā par iedzīvotāju ienākuma nodokli pamatots ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Dienests konstatēja, ka pieteicēja līdzekļu avoti 2006.gadā bija Ls 98 420,24, bet līdzekļu izlietojums Ls 129 369,34. Tādējādi izdevumu apjoms pārsniedz gūtos ieņēmumus par Ls 30 949,10, kas kvalificējams kā slēptais ienākums.

Lietā pastāv strīds par to, vai dienests pamatoti pieteicēja 2006.gada naudas līdzekļu izlietojumā iekļāvis Ls 372,14, kas samaksāti AS *"/Nosaukums/"*, kā arī Ls 26 250 par 2006.gadā iegādātajiem nekustamajiem īpašumiem *„/Nosaukums/"*, *„/Nosaukums 2/"*, *„/Nosaukums 3/"* un *„/Nosaukums 4/"*.

[3.2] Iztikas minimuma grozā ir iekļautas cilvēkam vitāli svarīgas nepārtikas preces, bez kurām varētu būt apdraudēta viņa eksistence, starp kurām nekādā ziņā nevarētu ierindot pieteicēja norādīto elektrotehnikas preci – televizoru Panasonic TX-29PM, kura cena sastāda 68,07 % no nepārtikas preču iztikas minimuma gada summas. Konkrētajā gadījumā minētā sadzīves tehnika ir atzīstama par luksus preci, kas minimālā patēriņa preču un pakalpojumu grozā nav iekļaujama. Līdz ar to atzīstams, ka dienests pamatoti ar televizora iegādi saistītos izdevumus Ls 372,14 iekļāvis pieteicēja 2006.gada naudas līdzekļu izlietojumā.

[3.3] Nevar piekrist pieteicēja norādei, ka 2006.gada maksājumus par nekustamā īpašuma objektiem *„/Nosaukums/"*, *„/Nosaukums 2/"* un *„/Nosaukums 3/"* pilnā apmērā veica *O.K.*, savukārt pieteicēja 2006.gada tiešie naudas izdevumi saistībā ar divu zemes gabalu ar kopējo nosaukumu *„/Nosaukums 4/"* iegādi bija Ls 83 300, nevis Ls 109 550.

No lietas materiāliem izriet, ka 2006.gada 24.augustā *O.K.* saskaņā ar pirkuma līgumu kā *„/Nosaukums 2/"* pircējs veicis pārskaitījumu Ls 32 500. Savukārt no pieteicēja un *O.K.* paskaidrojumiem secināms, ka visi izdevumi, kas saistīti ar iegādātajiem nekustamajiem īpašumiem, ir dalīti uz pusēm starp pieteicēju un *O.K.*

Pieteicējs un *O.K.* norāda, ka *O.K.* 2006.gadā veicis salīdzinoši lielākus maksājumus par pieteicēju, jo 2005.gadā pieteicējs *O.K.* aizdevis Ls 75 000. Savukārt, samaksājot pilnībā par nekustamo īpašumu *„/Nosaukums/”*, *„/Nosaukums 2/”* un *„/Nosaukums 3/”* iegādi, kā arī lielāko daļu par nekustamo īpašumu *„/Nosaukums 4/”* iegādi (Ls 19 000 no Ls 33 000), *O.K.* pieteicējam ir atmaksājis daļu no 2005.gadā saņemtā aizdevuma.

No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs no sava AS „SEB Banka” norēķinu konta 2005.gadā trīs reizes *O.K.* pārskaitījis Ls 25 000, konkrēti, pārskaitījumi veikti 2005.gada 11., 14. un 18.oktobrī. Kā maksājuma mērķis šajos trijos pārskaitījumos norādīts: „parāda atgriešana”.

Lielākā ticamība piešķirama naudas līdzekļu pārskaitījumos norādītajam, proti, ka pieteicējs ir atmaksājis parādu Ls 75 000, nevis aizdevis naudu. Pirmkārt, no pieteicēja konta apskata par laika posma no 2005.gada 15.februāra līdz 2005.gada 30.decembrim izriet, ka pieteicējs regulāri veicis dažādus maksājumus, tādēļ atrunai, ka viņš nezināja, ko rakstīt maksājuma mērķī, nav piešķirama ticamība. Otrkārt, maksājuma mērķi „parāda atgriešana” pieteicējs norādījis nevis vienā, bet trijos pārskaitījumos, kas veikti trīs dažādās dienās. Treškārt, pieteicēja un *O.K.* norādītais vērtējams kritiski, jo gan pieteicējs, gan arī *O.K.* kā pieteicēja darījumu partneris izskatāmajā lietā ir ieinteresētās personas, kuru interesēs būtu, lai pieteicējam papildus nomaksai tiktu aprēķināti pēc iespējas mazāki nodokļu maksājumi.

Lietā nepastāv strīds par to, ka atbilstoši nekustamo īpašumu *„/Nosaukums/”*, *„/Nosaukums 2/”*, *„/Nosaukums 3/”* un *„/Nosaukums 4/”* iegādes dokumentiem šos īpašumus iegādājušies pieteicējs un *O.K.*, katrs ½ no minētajiem īpašumiem. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicējs nav veicis maksājumus par iegādātajiem nekustamajiem īpašumiem. Apstāklis, ka *O.K.* pārdevējam par *„/Nosaukums 2/”* iegādi pārskaitīja Ls 32 500, neliecina par pieteicēja izdevumu neesamību 2006.gadā, iegādājoties minētā īpašuma ½ domājamo daļu.

Tādējādi dienests pamatoti pieteicēja 2006.gada līdzekļu izlietojumā iekļāva nekustamo īpašumu *„/Nosaukums/”*, *„/Nosaukums 2/”*, *„/Nosaukums 3/”* un *„/Nosaukums 4/”* iegādes izdevumus Ls 26 250 apmērā.

[3.4] Dienests pamatoti pieteicēja ienākumus no zemes gabalu */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos, pārdošanas Ls 12 800 apmērā (Ls 6000 + Ls 6800) ietvēris pieteicēja ienākumos, kas gūti no saimnieciskās darbības, kā arī pamatoti pieteicēja 2007.gada

saimnieciskās darbības izdevumos ietvēris ar nekustamā īpašuma */adrese 3/*, Limbažos, iegādi un saimniecisko darbību saistītos izdevumus Ls 6073,16.

[4] Izskatījusi lietu sakarā ar pieteicēja apelācijas sūdzību par spriedumu daļā, ar kuru atstāts spēkā dienesta lēmums daļā par papildu nomaksai budžetā noteikto iedzīvotāju ienākuma nodokli Ls 7907,14, soda naudu Ls 3918,60 un nokavējuma naudu Ls 2245,35, Administratīvā apgabaltiesa ar 2011.gada 20.aprīļa spriedumu pieteikumu apmierināja daļā. Tiesa atcēla dienesta lēmumu daļā, ar kuru pieteicējam papildu nomaksai budžetā noteikts iedzīvotāju ienākuma nodoklis, soda nauda un nokavējuma nauda par darījumiem ar nekustamo īpašumu */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos domājamām daļām.

Apgabaltiesa pievienojās rajona tiesas sprieduma pamatojumam, izņemot daļā par darījumiem ar nekustamajiem īpašumiem */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos, un papildus norādīja tālāk minētos argumentus.

[4.1] No lietas materiāliem izriet, ka 2005.gada 8.jūnijā pieteicējs un *O.K.* (katrs ½) iegādājās nekustamo īpašumu */adrese 3/*, Limbažos. Pamatojoties uz 2007.gada 20.marta kopīpašumu sadales līgumu Nr.2074, no nekustamā īpašuma */adrese 3/* atdalīti četri zemes gabali: */adrese 4/* (1606 m^2 platībā), */adrese/* (1295 m^2 platībā), */adrese 2/* (1386 m^2 platībā) un */adrese 5/* (1569 m^2 platībā). Pēc atdalīšanas nekustamais īpašums */adrese 3/* sastāv no zemes gabala 1606 m^2 platībā. Divi atdalītie zemes gabali */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos, pārdoti attiecīgi 2007.gada 28.septembrī un 2007.gada 9. un 12.novembrī. Tātad minētie nekustamie īpašumi pieteicēja un *O.K.* īpašumā (katram ½) bija ilgāk par 12 mēnešiem.

[4.2] Izvērtējot likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkta tekstu, sistēmu ar „a" apakšpunktu, normas attīstības vēsturi (vēlākos grozījumus), secināms, ka likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkts tulkojams tā, ka, arī pārdodot vairākus nekustamos īpašumus, kuri bijuši personas īpašumā ilgāk kā 12 mēnešus, gūtais ienākums nav apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Darījumu noslēgšanas laikā likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkts bija no likuma izslēgts, taču saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" pārejas noteikumu 37.punktu likumdevējs bija noteicis, ka attiecībā uz ienākuma no tāda nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas bija maksātāja īpašumā dienā, kad stājās spēkā grozījumi šajā likumā (2007.gada 12.jūnijā), kas paredz 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkta izslēgšanu, līdz 2010.gada

1.jūlijam piemērojami likuma noteikumi, kas bija spēkā līdz minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai, ja īpašuma tiesības uz maksātājam piederošo nekustamo īpašumu līdz minēto likuma grozījumu spēkā stāšanās dienai ir nostiprinātas zemesgrāmatā.

Attiecībā uz nekustamajiem īpašumiem */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos, dienests ir nepareizi piemērojis materiālo tiesību normas un nepamatoti aprēķinājis papildus budžetā maksājamo iedzīvotāju ienākuma nodokli, soda naudu un nokavējuma naudu.

[5] Dienests par apgabaltiesas spriedumu daļā par darījumiem ar nekustamajiem īpašumiem */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos, iesniedza kasācijas sūdzību, kura pamatota ar tālāk norādītiem argumentiem.

[5.1] Tiesa likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunktu ir interpretējusi atrauti no pārējām likuma normām. Nekustamā īpašuma iegāde ar mērķi to vēlāk pārdot par atlīdzību, gūstot ienākumus, saskaņā ar saimnieciskās darbības definējumu ir uz tirdzniecību vērsta darbība, un ienākumi no šāda īpašuma pārdošanas kā ienākumi no saimnieciskās darbības (tirdzniecības) ir apliekami ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[5.2] Tiesa nav piemērojusi likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11.panta otro daļu kopsakarā ar 11.panta 1.[1]daļu. No minētajām tiesību normām izriet, ka, pretēji spriedumā norādītajam, likumdevējs nav noteicis dažādus nosacījumus ienākuma no kustamas mantas un nekustamo īpašumu pārdošanas aplikšanai ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[5.3] Tiesa nav analizējusi minētās tiesību normas, ņemot vērā vēsturiskos apstākļus. Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1.pantā jau sākotnēji atsevišķi noteikts gan ienākums no saimnieciskās darbības, gan ienākums no citiem ienākuma avotiem; apliekamā ienākuma noteikšanu no saimnieciskās darbības regulē likuma 11.pants, bet apliekamā ienākuma noteikšanu no citiem avotiem – likuma 8. un 9.pants.

[5.4] Tiesa nav piemērojusi uz likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 38.panta otrās daļas pamata izdotos Ministru kabineta 2006.gada 26.septembra noteikumus Nr.793 „Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" piemērošanas kārtība".

[6] Pieteicējs iesniedza pretsūdzību par apgabaltiesas spriedumu daļā, ar kuru pieteikums noraidīts. Pretsūdzībā norādīts, ka tiesa nepareizi novērtējusi lietā esošus pierādījumus un nav ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu.

[7] Tiesas sēdē dienesta pārstāve uzturēja kasācijas sūdzību, bet pieteicēja pārstāvis to neatzina un uzturēja pretsūdzību.

Motīvu daļa

[8] Likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkts paredzēja, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverti un ar nodokli netiek aplikti ienākumi no sava īpašuma pārdošanas, izņemot ienākumu no tāda nekustamā īpašuma pārdošanas, kas ir bijis personas īpašumā mazāk par 12 mēnešiem.

Ar 2007.gada 17.maija likumu „Grozījumi likumā „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"" (*stājās spēkā 2007.gada 12.jūnijā*) minētā tiesību norma ir izslēgta, nosakot pārejas noteikumus. Pārejas noteikumu 37.punkts noteica, ka attiecībā uz ienākumu no tāda nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas bija maksātāja īpašumā dienā, kad stājās spēkā tie grozījumi šajā likumā, kas paredz 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkta izslēgšanu, līdz 2010.gada 1.jūlijam piemērojami likuma noteikumi, kas bija spēkā līdz minēto grozījumu spēkā stāšanās dienai, ja citastarp īpašuma tiesības uz maksātājam piederošo nekustamo īpašumu līdz minēto likuma grozījumu spēkā stāšanās dienai ir nostiprinātas zemesgrāmatā.

Minētās tiesību normas attiecas uz pieteicēja darījumiem ar nekustamajiem īpašumiem */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos.

[9] Apgabaltiesa, atsaucoties uz Senāta atziņām par likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkta tulkojumu, secinājusi, ka pieteicējam par konkrēto nekustamo īpašumu domājamo daļu pārdošanu 2007.gadā nebija jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis, jo tie līdz atsavināšanai bija viņa īpašumā ilgāk par 12 mēnešiem. Līdz ar to apgabaltiesa secināja, ka pieteicējam nav jāmaksā arī nodokļa soda nauda un nokavējuma nauda.

Šāds secinājums atbilst Senāta 2010.gada 3.decembra spriedumam lietā Nr.SKA-526/2010.

Taču 2012.gada 4.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-28/2012 Senāts ir atkāpies no savām iepriekš minētajām atziņām, ņemot vērā Satversmes tiesas 2011.gada 13.decembra lēmumā lietā Nr.2011-15-01 sniegto tiesību normu interpretāciju, proti, ka likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunkts neatbrīvo

personu no pienākuma maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja fiziskas personas darbības attiecībā uz nekustamo īpašumu atsavināšanu atbilst saimnieciskās darbības pazīmēm. Savukārt tas, vai persona patiešām veic saimniecisko darbību, kā norādījusi Satversmes tiesa minētajā lēmumā (*sk. tā 10.punktu*), ir vērtējams katras konkrētās lietas ietvaros.

Ievērojot minēto, atzīstams, ka nav pareizs apgabaltiesas secinājums, ka saskaņā ar likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.panta pirmās daļas 19.punkta „c" apakšpunktu, arī pārdodot vairākus nekustamos īpašumus, kuri bijuši personas īpašumā ilgāk kā 12 mēnešus, gūtais ienākums nav apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli.

[10] Lietā nav strīda, ka pieteicēja atsavinātie nekustamie īpašumi bija viņa īpašumā ilgāk par 12 mēnešiem. Strīds ir par to, vai konkrētos apstākļos strīdus nekustamie īpašumi ir pārdoti saimnieciskās darbības ietvaros. Šādus apstākļus apgabaltiesa spriedumā nav vērtējusi. Līdz ar to spriedums šajā daļā ir atceļams.

[11] Gadījumā, ja apgabaltiesa secinās, ka nekustamie īpašumi pārdoti saimnieciskās darbības ietvaros un līdz ar to pieteicējam no gūtajiem ienākumiem jāmaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis, Senāts vērš uzmanību uz nepieciešamību izvērtēt soda naudas samērīgumu. Proti, Senāts 2012.gada 4.jūnija spriedumā lietā Nr.SKA-28/2012 (*sk. sprieduma 12.punktu*) atzina, ka attiecīgo likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu sarežģītības un dienesta un Finanšu ministrijas pasivitātes dēļ laikā līdz 2007.gadam personām varēja rasties maldīgs priekšstats par nodokļa maksāšanu no nekustamā īpašuma pārdošanas. Tāpēc nodokļu sankciju (nokavējuma naudas un soda naudas) aprēķināšana par iedzīvotāju ienākuma nodokļa nemaksāšanu izskatāmās lietas un tai līdzīgā situācijā būtu nesamērīga.

[12] Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

Senāts nepiekrīt pieteicēja pretsūdzībā norādītajam, ka apgabaltiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmo daļu. Kā tas redzams no apgabaltiesas sprieduma (*ņemot vērā pievienošanos rajona tiesas sprieduma pamatojumam*), tiesa pieteicēja norādītos pierādījumus – *O.K.* konta izrakstu un paskaidrojumus par veiktajiem pārskaitījumiem, *O.K.* liecību – ir vērtējusi kopsakarā ar citiem pierādījumiem un atbilstoši

Administratīvā procesa likuma 154.panta prasībām argumentējusi un pamatojusi, kādēļ tā devusi priekšroku vienam pierādījumiem salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienu faktu par pierādītu, bet citu par nepierādītu. Tā, vērtējot pieteicēja paskaidrojumu un *O.K.* liecību par to, ka pieteicējs *O.K.* 2005.gadā aizdevis Ls 75 000, savukārt, samaksājot pilnībā par nekustamo īpašumu *„/Nosaukums/”*, *„/Nosaukums 2/”* un *„/Nosaukums 3/”* iegādi un lielāko daļu par īpašuma *„/Nosaukums 4/”* iegādi, *O.K.* ir atgriezis pieteicējam daļu no aizdevuma, tiesa lielāku ticamību ir piešķīrusi maksājuma uzdevumos norādītajam maksājuma mērķim „parāda atgriešana”. Minēto tiesa pamatojusi ar apsvērumiem, ka: 1) pieteicējs, regulāri veicot dažādus maksājumus, nevarēja nezināt, kas ir rakstāms maksājuma mērķī, aizdodot naudu; 2) „parāda atgriešana” ir norādīta trīs dažādos maksājuma uzdevumos; 3) pieteicējs un *O.K.* ir ieinteresētās personas, lai pieteicējam netiktu aprēķināti papildu nodokļu maksājumi. Tiesa, ņemot vērā minēto, un to, ka pieteicējs un *O.K.* ir iegādājies katrs ½ domājamo daļu no nekustamajiem īpašumiem, abi snieguši paskaidrojumus, ka izdevumi, kas saistīti ar nekustamo īpašumu iegādi, tika dalīti uz pusēm, atzina, ka fakts, ka *O.K.* ir veicis maksājumus par nekustamo īpašumu iegādi, neliecina, ka pieteicējam nav bijuši izdevumi Ls 26 250 saistītā ar nekustamo īpašumu iegādi.

[13] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103.panta otro daļu tiesa administratīvajā procesā, pildot savus pienākumus, pati (*ex officio*) objektīvi noskaidro lietas apstākļus un dod tiem juridisku vērtējumu. Savukārt saskaņā ar minētā likuma 107.panta ceturto daļu, lai prasījuma robežās noskaidrotu patiesos lietas apstākļus un panāktu tiesisku un taisnīgu lietas izskatīšanu, tiesa dod administratīvā procesa dalībniekiem norādījumus un ieteikumus, kā arī savāc pierādījumus pēc savas iniciatīvas (objektīvās izmeklēšanas princips).

Senāts jau iepriekš savos spriedumos ir atzinis, ka Administratīvā procesa likuma 107.panta ceturtajā daļā ietvertais tiesas pienākums pierādījumu vākšanā ir saistīts ar šajā pašā tiesību normā minēto tiesas darbības mērķi, proti, noskaidrot patiesos lietas apstākļus un panākt tiesisku un taisnīgu lietas izskatīšanu. Atbilstoši objektīvās izmeklēšanas principam tiesas pienākums ir nodrošināt, ka ar lietā savāktajiem pierādījumiem pietiek, lai tiesas rīcībā būtu pilnīga un ticama informācija, kas tai nepieciešama, lai izskatītu lietu.

Savukārt to, vai pierādījumi ir pietiekami, nosaka pati tiesa, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154.panta prasībām novērtējot pierādījumus kopumā. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem

pierādījumiem un to izvērtējumu atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu (*sk., piemēram, Senāta 2006.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-14 14.punktu, 2009.gada 12.februāra lēmuma lietā SKA-122/2009 7.3.punktu*).

Nepamatots ir arī pretsūdzības arguments, ka apgabaltiesa ir pārkāpusi objektīvās izmeklēšanas principu, jo nav noskaidrojusi, kas ir maksājis par nekustamo īpašumu *„/Nosaukums/”*, *„/Nosaukums 2/”*, *„/Nosaukums 3/”* un *„/Nosaukums 4/”* iegādi, izsaucot uz tiesas sēdi kā lieciniekus minēto nekustamo īpašumu īpašniekus vai pilnvarotos pārstāvjus.

Kā izriet no apgabaltiesas sprieduma, netiek apšaubīts fakts, ka tieši *O.K.* pretsūdzībā minētās summas ir samaksājis nekustamo īpašumu īpašniekiem. Tiesa ir atzinusi, ka ar pierādījumiem nav apstiprināts tas, ka minētie maksājumi ir bijuši pieteicēja izsniegtā aizdevuma atmaksa un ka pieteicējs nav norēķinājies ar *O.K.* atbilstoši pirkuma līgumos norādītajam, ka īpašumi tika pirkti līdzīgās daļās, tātad arī norēķinus veicot līdzīgās daļās. Ņemot vērā minēto, nav pamata uzskatīt, ka nekustamo īpašumu īpašnieku liecības par naudas saņemšanas faktu no *O.K.*, varētu novest tiesu pie cita secinājuma.

[14] Pierādījumu novērtēšana ir pirmo divu instanču tiesu kompetencē, Senātam šādas kompetences nav. Kasācijas instances tiesa var vienīgi pārbaudīt, vai tiesa nav pārkāpusi procesuālo tiesību normas pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā. Izskatāmajā gadījumā Senāts šādus procesuālo tiesību normu pārkāpumus apgabaltiesas spriedumā nekonstatē. Līdz ar to pieteicēja pretsūdzība ir noraidāma, bet tiesas spriedums šajā daļā atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 2.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 20.aprīļa spriedumu daļā, ar kuru atcelts Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora 2009.gada 28.jūlija lēmums Nr.19.1/15311 daļā, ar kuru *J.P.* papildu nomaksai budžetā noteikts iedzīvotāju ienākuma

nodoklis, soda nauda un nokavējuma nauda par darījumiem ar nekustamo īpašumu */adrese/* un */adrese 2/*, Limbažos, domājamām daļām. Nosūtīt lietu šajā daļā Administratīvajai apgabaltiesai jaunai izskatīšanai.

Atstāt spēkā Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 20.aprīļa spriedumu pārējā daļā, bet *J.P.* pretsūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	*(paraksts)*	L.Slica
Senators	*(paraksts)*	J.Neimanis
Senatore	*(paraksts)*	I.Skultāne

NORAKSTS PAREIZS
Senatore L.Slica
Rīgā 2012.gada 13.jūlijā